

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ИНСТИТУТ ЗА КОСМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИИ

София 1113, ул. „Акад. Георги Бончев“ бл. 1, Тел./Факс +359 2 988 35 03, E-mail: office@space.bas.bg, http://www.space.bas.bg

ПРАВИЛНИК

за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България
(ЗРАСРБ) в Института за космически изследвания и технологии
при Българската академия на науките

Глава първа

Общи положения

Чл.1. (1) Този правилник регламентира условията и реда за: придобиване на образователната и научна степен „**доктор**“ и, научната степен „**доктор на науките**“ и за заемането на академични длъжности в Института за космически изследвания и технологии - БАН (ИКИТ- БАН), в съответствие с изискванията на:

ЗАКОН за развитието на академичния състав в Република България (Обн. - ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г.; изм., бр. 81 от 15.10.2010 г. -Решение № 11 от 05.10.2010 г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм.и доп., бр. 101 от 28.12.2010 г.; изм., бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм. и доп., бр. 30 от 03.04.2018 г., в сила от 05.05.2018 г.);

Правилник за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България (Приет с ПМС № 202 от 10.09.2010 г. Обн. ДВ. бр.75 от 24 Септември 2010г., изм.ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.9 от 31 Януари 2012г., изм. ДВ. бр.62 от 12 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014г., изм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.56 от 6 юли 2018г.);

Устава на БАН.

(2) При противоречие между различните нормативни документи предимство има юридическият документ от по-висок ранг.

(3) Академичните длъжности на научно-изследователския състав в ИКИТ-БАН са:

Хабилитирани

а. професор;

б. доцент

Нехабилитирани

в. главен асистент;

г. асистент

(4) Научните степени в ИКИТ-БАН са:

а. доктор (образователна и научна);

б. доктор на науките (научна) .

(5) Придобитите в чужбина научни степени се признават от ИКИТ-БАН при наличие на удостоверение, издадено от Националния център за информация и документация и подписано от министъра на образованието и науката или издадено от Центъра за обучение (ЦО) на БАН.

Изисквания към кандидатите за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИКИТ-БАН

Чл. 2. (1) Кандидатите за придобиване на научната и образователна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" в ИКИТ-БАН трябва да отговорят на съответните минимални национални изисквания към научната им дейност, съгласно чл. 2 б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, и определени като минимални изисквани точки по групи показатели по научни

области и професионални направления за всяка научна степен и за всяка академична длъжност в Приложение към чл. 1а, ал. 1 на ППЗРАСРБ (виж Приложение).

(2) Изпълнението на минималните национални изисквания е само условие за допуск до участие в конкурсите за придобиване на научна степен „доктор“ и „доктор на науките“ и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" в ИКИТ-БАН.

(3) Оценката за съответствие с минималните национални изисквания, както и оценяването на получени научни резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" се извършва от научно жури (НЖ), създадено и функциониращо при условията и по реда на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ-БАН и на този Правилник.

Научно жури

Чл.3. (1) Членовете на НЖ трябва да отговарят на минимални национални изисквания към научната дейност по чл. 2 б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (виж Приложение).

(2) За членове на НЖ се избират учени, включени в Публичния регистър за информация и документация по чл. 2а от ЗРАСРБ, хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационен труд, а при невъзможност - в съответната научна област, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област.

(3) 1. ИКИТ-БАН подава в Националния център за информация и документация по чл. 2а от ЗРАСРБ справки за хабилитираните учени в института за вписване в регистъра на хабилитираните учени в института, както и за учените, придобили образователната и научна степен „доктор“ и/или научната степен „доктор на науките“. Справките включват обстоятелствата по чл.2а, ал.5 от ЗРАСРБ и за съответствието с минималните национални изисквания по чл. 2 б, ал. 2 и 3, индивидуалните числови стойности на наукометричните показатели, отразяващи научните им постижения и академичните постижения в преподавателската дейност, екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и електронен носител, информация за издадените дипломи за придобита образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“, както и за избирането им на академични длъжности. Информацията се актуализира в срок до 14 дни от датата на издаването на нова диплома, съответно от датата на нов избор.

2. Справките по т.1 се изготвят на базата на декларации от подлежащите на вписване в регистъра учени, включващи необходимата според т.1 информация, към която е приложен списък на научните постижения, формиращи наукометрични показатели по чл.2а ал.5, и за съответствието с минималните национални изисквания по чл. 2 б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Заявените за вписване обстоятелства се удостоверяват от комисия, определена от НС, с участието на Научния секретар на ИКИТ-БАН, завеждащия отдел „Човешки ресурси“ и член на НС на ИКИТ-БАН от научно направление, различно от научното направление на подалия декларация учен. Верността им се декларира пред Националния център за информация и документация от директора на ИКИТ-БАН.

Чл.4. (1) За всяка конкретна процедура съставът на НЖ се предлага от съответната секция (първично звено), утвърждава се от Научния съвет и се назначава със заповед на Директора на ИКИТ-БАН.

1. НЖ за защита на дисертационен труд за получаване на научната и образователна степен „доктор“ е в състав от пет лица, като най-малко трима са външни за ИКИТ-БАН. Най-малко един от членовете на журито трябва да бъде професор. Научният ръководител (консултантът) на докторанта не може да бъде член на журито. За председател на научното жури се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност от състава на ИКИТ-БАН.
2. НЖ за защита на дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките“ е в състав от седем лица, като най-малко четирима са външни за ИКИТ-БАН. Най-малко трима от членовете на журито трябва да бъдат професори.
3. НЖ за конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ е в

- състав от пет лица, като най-малко двама са външни за ИКИТ-БАН.
4. НЖ за конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ е в състав от седем лица, като най-малко трима са външни за ИКИТ-БАН. В състава на седемчленното жури се включват най-малко четирима професори.
  5. НЖ за конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ е в състав от седем лица, като най-малко трима са външни за ИКИТ-БАН. В състава на седемчленното жури се включват най-малко четирима професори.
- (2)** В състава на НЖ по ал.1. се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.
- (3)** 1. Заседанията на НЖ, назначено по ал. 1, са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Отказът на член на журито от участие в заседание по неуважителни причини или отказът за полагане на подпис в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. На мястото на отказалия да присъства член на журито заседава съответният резервен член. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.
- (4)** На своето първо заседание научното жури по ал. 1:
1. Избира един от членовете си за председател;
  2. Взема решение за допускане на кандидатите до оценяване всъответствие с изискванията по чл. 2, ал. 1;
  3. Определя от състава си рецензенти за допуснатите кандидати.
- (5)** Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство и се оформят в протокол. Протоколът съдържа като своя неразделна част мотивите за приемането на съответното решение, включително относно:
1. Резултатите на кандидата, неговия научен принос, оригиналност на представените трудове и достоверност на представените научни данни;
  2. Отговорите на кандидата на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към него въпроси;
  3. Мотиви относно приемането или неприемането на становището на кандидата в случаите по ал. 7.
- (6)** Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Отказът от участие в заседание или отказът за полагане на подпис от член на журито в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства. Изказаните мнения и гласуването на участващите неприсъствено членове на журито се удостоверяват с подписите на присъстващите членове на журито.
- (7)** Когато при оценяването член на научното жури установи или се получи писмен сигнал за плагиатство, който не е анонимен и е мотивиран, научното жури задължително се произнася с решение относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд по ред определени от ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ-БАН. В тези случаи, преди да се произнесе, научното жури дава възможност на кандидата да представи своето становище.
- (8)** При постъпил сигнал за плагиатство в започнала процедура за оценяване тя не може да бъде прекратена поради оттегляне на документите на кандидата.
- (9)** Рецензиите и становищата, резюметата на рецензираните публикации и авторефератите се публикуват на публичен достъп на интернет страницата на ИКИТ-БАН. Публичният достъп на материалите се запазва най-малко 5 години след приключване на процедурата.

Приемане и обучение на докторанти в ИКИТ-БАН

Чл.5. В ИКИТ-БАН се обучават докторанти по научните специалности, за които ИКИТ-БАН има акредитация. Обучението може да бъде в редовна и задочна форма, както и на самостоятелна подготовка.

Чл.6. Заявката за отпускане на бройки за редовно и задочно обучение по научни специалности се гласува от Научния съвет (НС) на ИКИТ-БАН по предложение на първичните звена, след обявяване на конкурс за прием в звената на БАН на редовни и

задочни докторанти.

Чл.7. (1) Конкурс за прием в звената на БАН на редовни и задочни докторанти, български граждани, се обявява със заповед на председателя на БАН, която се публикува в Държавен вестник (ДВ) и на интернет-страницата на БАН.

(2) Конкурсът започва да тече от датата на обявяването му в ДВ.

(3) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е два месеца от момента на обявяването му в ДВ.

(4) Кандидатите за участие в конкурса за докторанти подават молба за допускане и следните документи:

1. Автобиография ;

2. Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“;

3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

4. Медицинско свидетелство;

5. Свидетелство за съдимост.

(5) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, съставена от научния секретар на ИКИТ-БАН, ръководителя на първичното научно звено, заявило конкурса, и завеждащия отдел „Човешки ресурси“ до една седмица след изтичане срока на конкурса. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни от изтичане на срока на конкурса. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса. При допускане на кандидата до участие в конкурса едновременно с уведомлението му се предоставя конспект за конкурсния изпит по специалността.

(6) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър“ най-малко „много добър“ (4.50).

(7) 1. Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността по

конспект, приет от НС на ИКИТ-БАН, и изпит по един избран от тях чужд език.

2. Изпитът по специалността (писмен и устен) се провежда от комисия, която се предлага от първичното научно звено, заявило конкурса, одобрява се от НС на ИКИТ-БАН и се назначава от Директора. Изпитът по чужд език се провежда от комисия, която се определя от Центъра за обучение (ЦО) на БАН.

(8) Конкурсът се провежда, в рамките на една седмица, до четири месеца след датата на обявяването му и не по-рано от 1 месец от уведомлението за допускане до участие.

(9) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит, не по-нисък от „много добър“ (4.50).

(10) Успешно издържали конкурса са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от „много добър“ (4.50) и оценка „добър“ (4.00) на изпита по чужд език.

(11) Ако за едно място кандидатстват повече от един успешно издържали конкурса кандидати, комисията по т. (7) 2 предлага класация на кандидатите и изборът между тях се извършва от НС след запознаване с класацията на комисията.

Чл. 8. Обучението на докторантите включва следните дейности:

1. Научно-изследователска и научно-приложна дейност;

2. Посещение и участие в работата на курсове (семинари, тюториали от докторско ниво);

3. Участие в научни форуми (национални и/или международни);

4. Изпити за докторски минимум;

5. Разработване на докторска дисертация.

Чл. 9. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(2) Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители и се обсъжда и утвърждава от Научния съвет.

(3) Индивидуалният учебен план се определя съгласно насочеността на докторантурата и сесъстои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(4) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието на семинара на първичното звено за предварителното обсъждане. Промяната се извършва със заповед на директора на ИКИТ-БАН въз основа на решение на Научния съвет по предложение на семинара на първичното звено.

Чл. 10. Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от ръководителя на приемащото структурно звено комисии в състав от най-малко 3 хабилитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта.

- Чл. 11.** (1) Докторантите се атестират от Научния съвет в края на всяка академична година.
- (2) Докторантите представят пред семинара на първичното звено отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.
- (3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторантите пред семинара на първичното звено.
- (4) Научният ръководител предлага съвместно с докторантите конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта през следващата година.
- (5) Семинарът на първичното звено приема:
1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;
  2. предложение за атестация на докторантите;
  3. предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;
  4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.
- (6) Предложението по ал. 5, т. 2 и 3 се утвърждава от Научния съвет.

Чл. 12. Освен отчитането по реда на чл. 11, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред ръководителя на приемащото структурно звено доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилага отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал.

Чл. 13. Докторантите имат право да прекъсват обучението си и да го продължават при условия и по ред, определени от ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ-БАН и на този правилник.

Чл. 14 (1) ИКИТ-БАН предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

(2) Организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

Глава втора. Придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР” и на научната степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Образователна и научна степен „ДОКТОР”

Чл.15 (1) Образователната и научна степен „доктор” се придобива само по специалности, по които ИКИТ-БАН е получил акредитация от НАОА за обучение в образователната и

научна степен „доктор“.

(2) Образователната и научна степен „доктор“ се придобива от лице (докторант) с придобита ОКС „магистър“, което отговаря на минималните национални изисквания и е защитило дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, ППЗРАСРБ- БАН и този правилник.

(3) В срок до един месец след изтичането на срока на обучение първичното звено предлага на Научния съвет докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита.

(4) Докторантът придобива право на защита след изпълнение на дейностите по обучението, успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план, и подготвен в значителна степен дисертационен труд.

(5) Научният съвет се произнася с решение по предложението на първичното звено по ал. 2 на първото си заседание след заседанието на първичното звено.

(6) Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на Научния съвет по ал. 4.

(7) Докторантите се отчисляват със заповед на директора на ИКИТ-БАН.

Чл. 16. До защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" се допуска докторант, който е отчислен с право на защита и отговаря на минималните национални изисквания.

Чл.17.(1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание, увод; изложение; заключение - резюме на получените резултати с декларация за оригиналност; библиография.

Чл.18. (1) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита, като е длъжен да се произнесе в едномесечен срок от представянето на дисертационния труд. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд научният ръководител предлага на семинара на първичното звено откриване на процедура за предварително обсъждане.

(2) При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при непроизнасяне в срока по ал.1 докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред семинара на първичното звено, който се произнася окончателно за готовността за защита.

(3) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред семинара на първичното звено.

Чл. 19. (1) При провеждане на процедурата по чл. 18, ал. 2 се обсъжда дисертацията, представена от докторанта, и се взема решение от семинара на първичното звено за готовността за защита пред научно жури.

(2) При положително решение за готовността за защита семинарът на първичното звено обсъжда и прави предложение за състава на научното жури в съответствие с Чл. 3 и Чл.4 (1) т.1. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

(3) Ръководителят на първичното звено представя доклад до директора на ИКИТ-БАН за взетите решения по ал. 1 и 2.

Чл. 20. (1) След положително решение за готовността за защита на съвета на първичното звено докторантът подава заявление до Директора за провеждане на публична защита на дисертационния труд. Към заявлението кандидатът прилага:

а) личен формуляр по образец;

б) диплом за завършена ОКС „магистър“ ;

в) дисертационен труд на книжен носител (в 3 екз.) и електронен носител (в 1 екз.);г)

автореферат (в 8 екз.);

д) удостоверение за успешно положени изпити от докторантски минимум;

е) отпечатани или приети за печат (с бележка/и от редакцията/ите) научни трудове или внедрени творчески постижения (полезни модели или патенти), свързани с дисертационния труд.

ж) заверен от ръководителя на първичното звено препис на протокол от заседанието на разширения семинар на първичното звено или специализиран семинар на ИКИТ-БАН с решение за насочване на публична защита на дисертационния труд.

Материалите се предават в деловодството на ИКИТ-БАН..

(2) Въз основа на предложението на първичното звено Научният съвет в срок не по-късно от един месец след предложението на първичното звено определя научното жури и прави предложение до директора на ИКИТ-БАН за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(3) В 7-дневен срок от предложението на Научния, съвет по ал. 2 директорът на ИКИТ-БАН съсзаповед утвърждава научното жури, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 21. (1) Членовете на журито изготвят две рецензии и три становища. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за ИКИТ-БАН член на журито. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в първичното звено до 3 месеца от избора на научното жури.

(2) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на ИКИТ-БАН.

Чл. 22. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд на кандидата, който е допуснат до защита, в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. председателят на научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на научното жури публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;
6. председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(3) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

(4) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се открива нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 23. (1) Образователната и научна степен "доктор" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Образователната и научна степен "доктор" се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) Дипломата по ал. 2 се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, и се изпраща в МОН за регистриране в тридневен срок след издаването и.

(4) ИКИТ-БАН изпраща в Националният център за информация и документация в електронен и печатен вариант информация за защитените докторски дисертации заедно с копие от тях и авторефератите на дисертациите.

Научна степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Чл.24. Научната степен "доктор на науките" се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен "доктор", отговарят на съответните минимални национални изисквания, след успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ-БАН и на този правилник.

Чл. 25. При равни други условия лицата, придобили научна степен "доктор на науките", ползват предимство при заемане на академичните длъжности.

Чл. 26. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен "доктор на науките" трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал. 1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна научна степен "доктор".

Чл. 27. Кандидатът предлага дисертационния труд по чл. 26 и автореферата в първичното звено за обсъждане, което се извършва в негово присъствие. Ако семинарът на първичното звено одобри работата на кандидата, ръководителят на първичното звено предлага на Научния съвет да открие процедура за предварително обсъждане.

Чл. 28. (1) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред семинара на първичното звено или специализиран семинар на ИКИТ-БАН.

(2) При провеждане на процедурата за предварително обсъждане кандидатът представя дисертацията си и автореферата за обсъждане.

(3) Семинарът на първичното звено взема решение за готовността за защита на дисертацията пред научно жури.

(4) 1. След положително решение на семинара на първичното звено или специализирания семинар на ИКИТ-БАН кандидатът подава заявление до Директора за провеждане на публична защита на дисертационния труд. Към заявлението кандидатът прилага:

а) личен формуляр по образец;

б) диплом за завършена ОКС „магистър”; в) диплом за ОНС „доктор“, ако има такава;

г) дисертационен труд на книжен носител (в 3 екз.) и електронен носител (в 1 екз.); д)

автореферат (в 8 екз.);

е) отпечатани или приети за печат (с бележка/и от редакцията/ите) научни трудове или внедрени творчески постижения (полезни модели или патенти), свързани с дисертационния труд.

ж) заверен, от ръководителя на първичното звено препис на протокол от заседанието на разширения семинар на първичното звено или специализиран семинар на ИКИТ-БАН с решение за насочване на публична защита на дисертационния труд.

Материалите се предават в деловодството на ИКИТ-БАН.

2. Ръководителят на първичното звено внася предложение до НС за членове на научното жури, съгласно условията на Чл.3 и Чл.4 (1) т.2.

Чл. 29. (1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред научното жури.

(2) До защита на дисертационен труд се допускат кандидатите за придобиване на научна степен "доктор на науките", които отговарят на съответните минимални национални изисквания.

Чл. 30. (1) Трима от членовете на научното жури, двама от които са професори, изготвят рецензии. Поне една от рецензиите е на външно за ИКИТ-БАН лице. Останалите членове на научното жури изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в ИКИТ-БАН до 3 месеца след избора на научното жури.

(3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на висшето училище или на научната организация.

Чл. 31. (1) За защита се прилагат съответно разпоредбите на Чл. 22, ал. 1 и 2.

(2) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки, като всеки член от журито публично обявява своята оценка.

(3) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 32. Научната степен "доктор на науките" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

Глава трета. Условия и ред за заемане на академични длъжности

Част I. Общи положения

Чл. 33. (Изм. – 21.09.2021 г.) (1) Академичната длъжност „асистент“ в БАН се заема въз основа на срочен трудов договор след провеждане на конкурсна процедура и решение на НС.

(2) Решението на НС на научното звено за откриване на процедура за заемане на длъжността „асистент“ се взема по мотивирано предложение на директора на СНЗ или по предложение на първично звено и се публикува на интернет-страницата на съответното научно звено в 7-дневен срок от приемането му. Срокът за подаване на документи е един месец от датата на публикуването.

(3) Кандидатите подават заявление, към което прилагат мотивационно писмо, автобиография, диплома за висше образование за образователно-квалификационна степен „магистър“, диплома за образователна и научна степен „доктор“, ако кандидатът има такава, медицинско свидетелство, свидетелство за съдимост, удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв и други (по преценка на кандидата, напр. списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати, препоръки, награди, сертификати и др.).

(4) Директорът на СНЗ, преди изтичане на срока по ал. 2 определя по предложение на НС тричленна комисия от хабилитирани лица в съответната научна област. В 3-дневен срок от изтичане на срока за подаване на документи, Комисията проверява документите на кандидатите за съответствие с изискванията в обявлението, за което съставя протокол. При отказ за допускане на кандидати до участие в процедурата, недопуснатите кандидати се уведомяват писмено в тридневен срок от изготвяне на протокола на комисията, като се посочват мотивите за отказа. В 3-дневен срок от съобщението недопуснатите кандидати могат да направят писмено възражение пред директора, който се произнася в 3-дневен срок от получаването му с окончателно решение.

(5) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на събеседване.

(6) Комисията провежда събеседване с кандидатите в срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на възражения и/или след произнасянето на директора по подадените такива.

(7) Комисията класира кандидатите и обявява резултатите в тяхно присъствие. В тридневен срок протоколът за проведеното събеседване се внася в Научния съвет.

(8) НС утвърждава класирането на първото си заседание, но не по-късно от две седмици след получаване на протокола за проведеното събеседване.

(9) С решението на Научния съвет се определя срока на трудовия договор, който не може да бъде по-дълъг от 4 години.

(10) Извън условията по ал. 1 – 9, на академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначен докторант, отчислен от съответното СНЗ с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Назначаването се извършва от директора на СНЗ след решение на Научния съвет, прието по предложение на ръководителя на първичното звено на трудов договор за срок не по-дълъг от 2 години.

(11) След изтичане на срока по ал. 9 и ал. 10 нов трудов договор със същото лице за заемане на академичната длъжност „асистент“ не може да се сключва.

Раздел II.

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "главен асистент"

Чл. 34. (1) Академичната длъжност "главен асистент" се заема само от лице, което отговаря на минималните национални изисквания (Виж Приложение) и притежава образователната и научна степен "доктор", която съответства на обявения конкурс.

(2) Академичната длъжност "главен асистент" се заема въз основа на конкурс и избор.

Чл. 35. Кандидатите за заемане на академичната длъжност "главен асистент" се оценяват последните изисквания:

1. изследователска работа:

а) научно-изследователска работа - участие в изследователски проекти, завършили с научни резултати;

б) научни публикации - печатни, както и електронни научни публикации, включително в научния електронен архив на ИКИТ-БАН;

в) участия с доклади на вътрешни и международни научни форуми.

2. научно-приложна дейност (патенти, разработка на методики, методологии, научна апаратура, софтуер, програми за изпитване, бази данни)

3. учебна работа: работа със студенти и докторанти - съвместна работа със студенти в изследователски и творчески проекти.

4. да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Чл. 36. (1) Конкурсът се обявява при условията на чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ.

(2) Кандидатите за участие в конкурса подават следните документи: а) заявление;

б) диплом за завършена ОКС „магистър“; в) диплом за ОНС „доктор“;

г) списък на научните постижения, формиращи наукометрични показатели по чл. 2а ал. 5, и засъответствието с минималните национални изисквания по чл. 2 б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ..

д) списък на научните постижения по чл. 35. Материалите се предават в деловодството на ИКИТ-БАН.

(3) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е не по-кратък от два месеца от обявяването му в "Държавен вестник".

Чл. 37. (1) До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на изискванията по чл. 2.

(2) Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок

до 14 дни след определяне на журито в съответствие с чл. 3, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа.

(3) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса в срока по ал. 4.

(4) Конкурсът се провежда по документи не по-късно от един месец от изпращане на съобщението по ал. 3.

Чл. 38. (1) Конкурсът се провежда от научно жури в съответствие с Чл.3 и Чл. 4 (1) т.3. Запредседател на журито се определя вътрешен за ИКИТ-БАН член на журито.

(2) Съставът на научното жури се определя не по-късно от два месеца от обявяването на конкурса в "Държавен вестник".

(3) Научното жури се определя със заповед на директора на ИКИТ-БАН по предложение на първичното звено и след утвърждаването му от Научния съвет.

Чл. 39. (1) Всеки член на журито оценява с положителна или с отрицателна оценка кандидатите.

(2) Всеки член на журито оценява кандидатите поотделно въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 35, като членовете на журито рецензират резултатите и приносите и оценяват положително или отрицателно всеки кандидат.

(3) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на въпроси на членовете на журито.

(4) Не по-късно от 7 дни след провеждането на конкурса председателят на журито представя обобщен доклад заключение за резултатите от конкурса до факултетния, съответно до научния, съвет с предложение за избор. Докладът се подписва от всички членове на журито.

(5) При повече от един кандидат, издържал конкурса, научното жури прави мотивирано предложение за избор в доклада си по ал. 4.

Чл. 40. (1) Изборът на "главен асистент" се провежда от Научния съвет не по-късно от 14 дни след получаване на предложението на журито.

(2) Изборът се извършва с тайно гласуване от Научния съвет на ИКИТ-БАН.

(3) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурсния изпит, се уведомява писмено за резултата от конкурса и избора.

Чл. 41. Избраните кандидати се назначават от директора на ИКИТ-БАН до един месец от съобщението за избирането им.

Раздел III.

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "доцент"

Чл. 42. Кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен "доктор" по специалността на конкурса;

2. не по-малко от две години:

а) да са заемали академична длъжност "асистент" или "главен асистент", или

б) да са били членове на научноизследователски екип в ИКИТ-БАН или във висше училище или друга научна организация, или

в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научна степен "доктор на науките";

4. да отговорят на изискванията по чл. 2;

5. да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Чл. 43. (1) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 2, както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства.

(2) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 42.

Чл. 44. Заемането на академичната длъжност "доцент" се осъществява въз основа на конкурси избор.

Чл. 45. За обявяването на конкурса, подаването на документи и допускането до участие в конкурса се прилагат съответно разпоредбите на чл. 36 и 37.

Чл. 46. (1) Конкурсът се провежда от 7-членно научно жури в съответствие с Чл.3 и Чл. 4 (1) т.4. На своето първо заседание научното жури избира един от членовете си за председател.

(2) Научното жури се определя със заповед на директора на ИКИТ-БАН по предложение на първичното звено и след утвърждаването му от Научния съвет.

(3) За изготвяне на рецензии научното жури в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите определя от състава си двама рецензенти, поне единият от които е професор. Останалите членове на научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(4) Членовете на научното жури представят в първичното звено рецензиите и становищата си всрок до два месеца от определянето им в състава на научното жури.

Чл. 47. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" според изпълнението на условията по чл. 42 и в съответствие с резултатите от справките по чл. 43, ал. 1.

(2) При равни условия по ал. 1 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителни показатели:

1. свързани с научноизследователската дейност:

а) научни публикации и цитати;

б) членство в авторитетни научни организации в съответната научна област;

в) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и други продукти на интелектуалната собственост;

а) участие в научни проекти

2. свързани с научно-приложната дейност: (патенти, разработка на методики, методологии, научна апаратура, софтуер, програми за изпитване, бази данни)

.....

Чл. 48. (1) Провеждането на конкурса и избора се извършва по реда, предвиден в чл. 27 и 27аЗРАСРБ и чл. 35 от този Правилник.

(2) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, допуснати до участие в конкурса, се уведомява писмено за резултата.

(3) Избраният доцент изнася публична академична лекция пред академичната общност в съответното висше училище или научна организация.

Чл. 49. Трудовото правоотношение между ИКИТ-БАН и лицето, спечелило конкурса, възникват от деня на утвърждаване на избора от директора на ИКИТ-БАН. В едномесечен срок от утвърждаването на избора се сключва трудовият договор.

Раздел IV.

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "професор"

Чл. 50. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. да са заемали академичната длъжност "доцент" в ИКИТ-БАН, във висше училище или в друга научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от пет години:
  - а) да са били членове на научноизследователски екип в ИКИТ-БАН, във висше училище или в друга научна организация, или
  - б) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;
3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор", на научната степен "доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност "доцент";
4. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научноприложни разработки, които се оценяват по съвкупност;
5. да отговорят на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 2;
6. да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

(2) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност "доцент", те трябва да представят още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и на научната степен "доктор на науките".

(3) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания, на изискванията по чл. 2, както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства.

Чл. 51 (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" според изпълнението на условията по чл. 50, ал. 1 и 2 и в съответствие с информацията от справките по чл. 50, ал. 3.

(2) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 50, ал. 1 и 2.

(3) При равни условия по ал. 1 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните допълнителни показатели:

1. свързани с научноизследователската дейност:

а) ръководство на научноизследователски проекти и програми; членство в авторитетни научни организации; редакторска и рецензентска дейност; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети;

б) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и рационализации;

2. научно-преподавателска дейност:

а) ръководство на дипломанти и докторанти; б) курсове във висши училища;

в) научно-популярни лекции.

3. свързани с научно-приложната дейност: (патенти, разработка на методики, методологии, научна апаратура, софтуер, програми за изпитване, бази данни)

Чл. 52. (1) Заемането на академичната длъжност "професор" се осъществява въз основа на конкурс и избор, проведени при условията и по реда на глава трета, раздел IV от ЗРАСРБ.

(2) Научният съвет може да се произнася по процедури за заемане на академичната длъжност "професор" само ако поне една трета от състава на съвета с право на глас е от лица, заемащи академичната длъжност "професор" или притежаващи научната степен

"доктор на науките".

(3) В състава на съвета по ал. 2 за целите на избора задължително се включват членовете на академичния състав на ИКИТ-БАН, които заемат академичната длъжност "професор" или притежават научната степен "доктор на науките".

(4) При невъзможност да се изпълни условието по ал. 2 за участие в конкретната процедура за заемане на академичната длъжност "професор" могат да бъдат привлечени и външни членове, които отговарят на изискванията на ал. 2.

Допълнителни разпоредби:

По смисъла на ЗРАСРБ:

1. „Реферирани и индексирани издания“ са издания, в които статиите се публикуват след анонимно рецензиране и които са част от международното изследователско пространство, като са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

2. В показателите по чл. 2б, ал. 2 от ЗРАСРБ (за минималните национални наукометрични показатели) могат да бъдат включвани публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които не са реферирани и индексирани, като статиите и цитатите са приведени към статии и цитати в реферирани и индексирани издания чрез съответни числови стойности на съответствие.

3. „Монография“ е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.

4. „Глава от книга“ е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем или въпрос от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в непериодично научно издание, което притежава съответно ISSN или ISBN. Тя може да бъде от един или от няколко автори.

5. „Студия“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се разглеждат определени аспекти от проблеми и въпроси, има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 20 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.

6. „Обзор“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се прави критичен преглед на публикуваната литература по определен научен проблем, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 10 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.

7. „Статия“ е публикуван научен труд, отговарящ на изискванията по т. 4, който съдържа описание на оригинални научни изследвания и е в обем до 20 стандартни страници с 1800 знака на страница.

8. „Цитат“ е позоваване на научна публикация на автора в друга научна публикация или патент. Познаването на една публикация се счита за едно цитиране, независимо на колко места в текста е извършено.

9. „Автоцитат“ е цитат, при който цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор.

10. „Хабилитирани лица“ са:

а) лицата, които заемат или са заемали академичните длъжности „доцент“ или „професор“, с изключение на лицата по чл. 36 от ЗРАСРБ;

б) лицата, придобили научно звание „доцент“, съответно „старши научен сътрудник II степен“ или „професор“, съответно „старши научен сътрудник I степен“ по смисъла на отменения Закон за научните степени и научните звания.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Научни и наукометрични критерии и изисквания при оценка на кандидатите за

присъждане на научни степени и заемане на академични длъжности

Област 4. Природни науки, математика и информатика Част 1

Професионални направления 4.1. Физически науки, 4.2. Химически науки,
4.3. Биологически науки

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 10	30	100	-	220	220
Д	Сума от точките в показатели 11	-	100	-	60	120
Е	Сума от показателите от 12 до края	-	-	-	-	150

Таблица 2. Брой точки по показатели (Област 4. Природни науки, математика и информатика – Професионални направления 4.1. Физически науки, 4.2. Химически науки, 4.3. Биологически науки)

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилизационен труд – монография, или 4. Хабилизационен труд – научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)	100 за монография 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF

Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“	20
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни базиданни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилитационния труд	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред	25
	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	15
Д	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)	2
Е	12. Придобита научна степен „доктор на науките“	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант). Не се извършва деление на броя съръководители на докторанта, ако те са от различни научни области	50/n
	14. Участие в национален научен или образователен проект	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на българския екип в международен научен или образователен проект	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

Пояснения:

Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квантили (четвъртини), в които *Journal Citation Reports* (JCR) на *Web of Science* групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни *Web of Science*, се използва най-високият квантил за съответното списание за годината на публикуване. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квантил за списанието, се използва наличният квантил за най-близката до нея година.

Scimago Journal Rank (SJR) обозначава метриката на научните издания, реферирани в *Scopus*.

При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, (3) кандидатът представи писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

Могат да се използват и квантилите (четвъртините) Q1, Q2, Q3 и Q4 съгласно метриката SJR. При отчитане на публикация в списание, което се появява за съответната година и в квантилите на JCR и в квантилите на SJR, се използва по-високият от тези квантили.

Област 4. Природни науки, математика и информатика Част 2

Професионално направление 4.4. Науки за земята

Таблица 1. (изм. с Решение № 8442 от 22 август 2023 г. на ВАС - ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 05.09.2023 г.) Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
Г	Сума от показателите от 5 до 9	30	100	-	-	-
Д	Сума от показателите от 10 до 12	-	100	-	50	100
Е	Сума от показателите от 13 до края	-	-	-	-	-

Таблица 2. (изм. с Решение № 8442 от 22 август 2023 г. на ВАС - ДВ, бр. 76 от 2023 г., в сила от 05.09.2023 г.) Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилитационен труд - монография	100
	4. Хабилитационен труд - научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (*)	(*)
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	(*)
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	(*)
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	40/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	8. Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	20/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Публикувана глава от колективна монография	10/n
Д	10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и	(*)

Група от показатели	Показател	Брой точки
	колективни томове	
	11. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	(*)
	12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	(*)
Е	13. Придобита научна степен "доктор на науките"	40
	14. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант)	40/n
	15. Участие в национален научен или образователен проект	10
	16. Участие в международен научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	18. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	19. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n
	22. Публикувана заявка за патент или полезен модел	20
	23. Призната заявка за полезен модел, патент или авторско свидетелство	40

Област 4. Природни науки, математика и информатика Част 3

Професионални направления 4.5. Математика, 4.6. Информатика и компютърни науки

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показател и	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100

Г	Сума от показателите от 5 до 10	30	100	-	220	220
Д	Сума от точките в показател 11	-	100	-	60	120
Е	Сума от показателите от 12 до края	-	-	-	-	150

Таблица 2. Брой точки по показатели (Област 4. Природни науки, математика и информатика - Професионални направления 4.5. Математика, 4.6. Информатика и компютърни науки)

Група от показател и	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилизационен труд – монография, или 4. Хабилизационен труд – научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus) (броят точки се умножава по 2)	100 за монография 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за публикации, реферирани и индексирани в Zentralblatt, MathSciNet, ACM Digital Library, IEEE Xplore и AIS eLibrary
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“	20
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни базиданни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилизационния труд	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4

	(броят точки се умножава по 2)	10 за публ. в издание със SJR без IF
		6 за публикации, реферирани и индексирани в Zentralblatt, MathSciNet, ACM Digital Library, IEEE Xplore и AIS eLibrary
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред	25
	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	15
Д	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus) (броят точки се умножава по 3)	2
	Цитирания в научни издания, монографии и колективни томове, които са реферирани и индексирани в Zentralblatt, MathSciNet, ACM DigitalLibrary, IEEE Xplore и AIS eLibrary (броят точки се умножава по 3)	1
Е	12. Придобрита научна степен „доктор на науките“	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант) (не се извършва деление на броя съръководители на докторанта, ако те са от различни научни области)	50/n
	14. Участие в национален научен или образователен проект	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на българския екип в международен научен или образователен проект	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n

20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n
---	------

Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квантили (четвъртини), в които *Journal Citation Reports* (JCR) на *Web of Science* групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни *Web of Science*, се използва най-високият квантил за съответното списание за годината на публикуване. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квантил за списанието, се използва наличният квантил за най-близката до нея година.

При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, (3) кандидатът представи писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

Въведени са следните допълнителни коефициенти за умножение на точките при отчитане на съответния показател:

За показатели В4 и Г7 - коефициент 2 (решение на ОС на БАН от 20.05.2019 г.).

За показател Д11 - коефициент 3 (решение на ОС на БАН от 20.05.2019 г.).

Област 5. Технически науки

Професионални направления 5.1. Машинно инженерство, 5.2. Електротехника, електроника и автоматика, 5.3. Комуникационна и компютърна техника, 5.4.

Енергетика, 5.5. Транспорт, корабоплаване и авиация, 5.6. Материали и материалознание, 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, 5.8. Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми, 5.9. Металургия, 5.10. Химични технологии, 5.11.

Биотехнологии, 5.12. Хранителни технологии, 5.13. Общо инженерство

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показател и	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50

Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 11	30	100	-	200	200
Д	Сума от показателите от 12 до 15	-	100	-	50	100
Е	Сума от показателите от 16 до края	-	-	-	-	150

Таблица 2. Брой точки по показатели (Област 5. Технически науки)

Група от показател и	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилизационен труд - монография	100
	4. Хабилизационен труд - научни публикации (непо-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/n за всяка публикация
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	30
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	40/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	8. Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	20/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Публикувана глава от колективна монография	10/n

	10. Реализирани авторски проекти в областта на архитектурата или дизайна	30/n
	11. Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на архитектурата или дизайна	35
Д	12. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	10
	13. Цитирания в монографии и колективни томове научно рецензирани	3
	14. Цитирания или рецензии в нереперирани	2

Таблица 2. Брой точки по показатели (Област 5. Технически науки)

Група от показатели	Показател	Брой точки
	списания с научно рецензирани	
	15. Рецензии за реализирани авторски продукти в специализирани издания в областта на архитектурата или дизайна	10
Е	16. Придобрена научна степен "доктор на науките"	40
	17. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съ ръководители на съответния докторант)	40/n
	18. Участие в национален научен или образователен проект	10
	19. Участие в международен научен или образователен проект	20
	20. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	21. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	22. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	23. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	24. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n
	25. Публикувана заявка за патент или полезен модел	20
26. Призната заявка за полезен модел, патент или авторско свидетелство	40	

	27. Награди на конкурси за архитектура или дизайн, дадени от национални професионални форуми и организации	10
	28. Награди на конкурси за архитектура или дизайн, дадени от професионални форуми и организации в чужбина	20

Допълнителни разпоредби:

По смисъла на ППЗРАСРБ:

1. Изпълнението на минималните национални изисквания е само условие за допуск до участие в процедурите по ЗРАСРБ.
2. Поради изискването на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ за наличието на "монографичен труд или равностойни публикации" в таблицата се съдържа формула за приравняването на монографията към еквивалентен брой публикации — статии или студии. Заместващите монографията статии / студии се изключват от броя на публикациите, оценявани по други показатели.
3. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД поддържа Списък на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в световно-известни бази данни с научна информация, както и извършва съответните справки относно чуждестранните научни издания, реферирани и индексирани в световно-известни бази данни с научна информация. НАЦИД определя световно-известните бази данни с научна, съотносими към съответното професионално направление.
4. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД създава и поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране. На основата на този списък се отчитат публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които са реферирани и индексирани, като публикациите и цитатите са приведени към публикации и цитати в реферирани и индексирани издания чрез съответни числови стойности на съответствие.
5. По отношение на монографиите с повече от един автор следва да е налице задължително разделителен протокол между авторите, като за да се зачита трудът за монографичен, авторът следва да има самостоятелно брой страници, отговарящи на дефиницията за монография. При авторство на по — малък брой страници участието на съответния автор се счита за студия / статия.
- 6.* Прилага се различно третиране на статиите с един автор и с няколко съавтора в различните професионални направления. При повечето области коефициентът за статията трябва да се раздели поравно между съавторите, като с "n" се означава техният брой. Изключение се прави за области 4, 5, 6 и 7, в които водещият принос играе важна роля. В случай че авторите са подписали протокол за определяне на приноса си в публикацията, точките се разпределят на базата на съотношението в протокола. Писма от всички съавтори също се приемат за протокол за определяне на приноса.
7. Системата създава възможност за сумирането на коефициентите в рамките на една група показатели (А, Б, В, Г, Д и Е), така че да се извършва вътрешна компенсация и недостигащите точки от един показател да се допълват с точки от друг.
8. Специфични изисквания при установяване на показателите за различните академични длъжности:
  - а) "главен асистент" — не се изисква изпълнение на допълнителни показатели след придобиване на образователната и научна степен "доктор";
  - б) "доцент" — не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките" (чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ);
  - в) "професор" — не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните

показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките", и за заемане на академичната длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ);

г) при заемане на академична длъжност "професор", без преди това кандидатът да е заемал академичната длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ), към изискуемите минимални национални изисквания за академичната длъжност "професор" трябва да се прибавят и минималните национални изисквания за академичната длъжност "доцент", като образователната и научна степен "доктор" се включва само веднъж;

д) в процедурите по т. "б" и "в" могат да се ползват и точки за публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките".

9.* От общия брой цитирания се изваждат тези, при които цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор (т.е. автоцитатите). Всяка цитирана публикация се брои само веднъж за дадена цитираща публикация независимо от това колко пъти е спомената в текста на цитиращата статия. Могат да се представят цитирания от всички трудове на кандидата, като представените за целите на една процедура не могат да бъдат използвани в друга. Рецензия за една публикация е приравнена на едно цитиране на същата публикация.

10. С удостоверение от съответния издател за "публикувани" се приемат и статии, студии, монографии и др., които са приети за печат в издания, които притежават ISSN или ISBN.

11. При международни проекти се отчитат само средствата, които са привлечени за използване от българските учени, включени в проекта, и средствата, които са изразходвани на територията на България.

12. Хабилитационен труд е монографията или еквивалентните статии, представени по реда на чл. 24, ал. 1, т. 3 или чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ. При процедура за заемане на академичната длъжност "доцент" или "професор" с формула за приравняване на монографията към еквивалентен брой статии се прилага и Хабилитационна разширена справка за научните приноси, представляваща кратко изложение, в което кандидатът описва мястото на проведените изследвания в съответната научна област и своите лични приноси. Хабилитационната справка трябва да съдържа: 1. Въведение, в което накратко се описва същината на изследваните научни проблеми и тяхното място сред изследванията на другите изследователи в тази област; 2. Основни научни приноси, в които кандидатът подробно и изчерпателно описва конкретните оригинални научни приноси, с които кандидатства в конкурса; 3. Библиография, в която ясно са разграничени статиите, с които кандидатът участва в конкурса, от другите статии на кандидата и от статиите на други автори.

Заключителни разпоредби:

Правилникът за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ - БАН е приет от Научния съвет с протокол №33/04.10.2018 и влиза в сила от 05.10.2018 г., актуализиран от Научния съвет с протокол №19/21.09.2021 г., допълнен с изменение от Държавен вестник бр. 76/05.09.2023 г.

Този Правилник заменя Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ - БАН от 08.12.2011 г.

Приложени са електронни препратки към:

1. Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране <https://nrs.nacid.bg/register/search>
2. Списък на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в световно-известни бази данни с научна информация <https://randii.nacid.bg/register/search>